

Trivsel

Under overskriften ”Elevens alsidige udvikling” emu.dk er beskrevet formålet for denne del af Fælles Mål. Denne tekst finder man, når man søger på: trivsel.

Det er et fokus for den enkelte skole, kommunal skoleforvaltning og generelt, at vores børn skal trives i uddannelsessystemet. Mange har beskæftiget sig med trivslen i hverdagen og måske kan denne beskrivelse fra Rambøll klarlægge, hvad trivsel er. Dertil kan lægges denne generelle definition på trivsel:

”Trivsel er et udtryk for et velbefindende, der giver det enkelte menneske følelsen af overskud, gåpåmod, handlekraft og glæde ved livet. Begrebet anvendes hyppigt i vurderingen af børns udvikling, af ældres sociale tilstand eller i forbindelse med vurderingen af en persons gradvise bedring efter sygdom.

9 Sept. 2020”

Rambøll har, som supplement til forskningskortlægningen, udarbejdet en praksisrettede publikation, som har fokus på, hvordan forskningens anvisninger kan implementeres i en dansk kontekst og anvendes af ledere, lærere og pædagoger til at udvikle praksis på skolerne. Publikationen om den alsidige udvikling peger på følgende tiltag, som har betydning for elevernes alsidige udvikling og sociale kompetencer:

”Hele skolen (ledere, lærere, pædagoger, elever, forældre) kan bringes i spil for at udvikle elevernes alsidige evner. De arbejder blandt andet med skolens værdier og sætter ord på den ønskede adfærd.

Tidlige indsatser i førskolealderen kan bidrage til at gøre eleverne mere parate til skolens sociale kontekst.

Konkrete undervisningsprogrammer med læsevejledninger og lektionsplaner, der fokuserer på sociale og emotionelle kompetencer, kan være en måde for den enkelte lærer at tilgå arbejdet med den alsidige udvikling.

Vekselvirkningen mellem undervisning i klasseværelset og oplevelser uden for skolen kan også have en gunstig betydning for elevernes alsidige udvikling” ref. Rambøll

Der er en række studier, der adresserer den alsidige udvikling for elever med særlige behov. Hertil kan man læse en forskningsbaseret rapport, som gennemgår projektet, hvori Rambøll udelukkende ser på trivsel i denne kontekst.

Går man ind og søger mere om fællesskaber, ensomhed, trivsel m.m. så kommer Børnetelefonen, Red Barnet, Psykiatrifonden og andre institutioner, der arbejder med særlige udfordringer hos børn. Den generelle glæde ved at arbejde alsidigt og varieret bliver meget hurtigt til en slags behandlingsforståelse – vi skal hjælpe de udsatte, for at de kan klare at være/komme ind i fællesskabet.

Her mangler desværre en generel positiv tilgang til det, at alle børn inddrages, deltager i fællesskabet og at planlægning af forløb er til gavn for alle.

Spørgsmål i traditionel Trivselsundersøgelse: Der tales om mental sundhed og på den baggrund gennemføres/tilbydes trivselsundersøgelser.

1) Er du glad for din skole? ___Ja, meget · 2) Er du glad for din klasse? · 3) Føler du dig alene i skolen? · 4) Kan du lide pauserne? ref. 2019.

MIN/Fabuk personlige vurdering af områder, der også hører til i samtalen om trivsel er. Det er praksisrelaterede forløb, hvor aktiviteter som bevægelse, fællesskab og arbejdet med relationer indgår.

- Varieret undervisning – med eksempler ved hjælp af metoden Den æstetiske læreproces
- Bevægelse – eksempler på, hvordan eleverne kan hjælpes ad, samarbejde, præstere med glæde m.m.
- Samarbejde – eksempler på forløb
- Fællesskab – definitioner på forløb og aktiviteter
- Refleksion – lytte til mange udsagn, holdninger, syn i samtale
- Motivation – hvad giver glæde til at fortsætte?

- Identitetsudvikling - eksempler på især kunst – og kulturprojekter, der har vist sig at udvikle netop dette fx musikaktiviteter
- Eksperimental/laboratorie-aktiviteter – eksempler på fagområder, temaer, arbejdssteder m.m.
- Relationer – elev til elev, elev til voksen, voksen til elev, kunstner til lærer/pædagog osv.
- Respekt og anerkendelse – se og høre hinanden med de udgangspunkter vi alle på en eller anden måde besidder.

Disse områder kan man ikke finde som temaer på folkeskolen.dk og emu.dk med mindre de står i sammenhæng med elever, der har særlige udfordringer. Trivslen skulle jo gerne kunne etableres i sammenhæng med aktiviteter i børnenes daginstitution og skole – altså aktiviteter, der glæder, udfordrer, motiverer m.m.

Overgang kommunal institution – dagtilbud og skole – til fritidslivet. Jeg er i tvivl om indholdet her og om den del er relevant??

Det er ikke muligt at skrive en manual for, hvorledes børn og unge anvender kunst – og kulturaktiviteter i deres fritid, men overgangen fra uddannelsesinstitutioner som dagtilbud og skole til fritidslivet er et vigtigt opmærksomhedsområde. (jævf. Resultater oplyst i ”Kortlægning af forskning i effekten af børns møde med kunst og kultur” 2017, Finn Holst. Kunst.dk)

De mange aktiviteter i de kommunale institutioner kan, med et godt samarbejde, indtænkes i hverdagen, således at kommunens kulturinstitutioner er velkendte muligheder for børn og unge. Det kræver et godt og tillidsfuldt samarbejde lokalt, hvor børn og unge stifter bekendtskab med kunsten og kulturens områder. Når et barn/ung har opdaget egne potentialer og kan se sig selv ind i aktiviteter på fx bibliotek, billedskole eller musikskole, så har børnekulturen været med til at skabe en mulig interesse, der kan følge et barn helt til voksenlivet. Når der er stor interesse for at sikre børn og unges lyst til uddannelse, så kan børnekulturaktiviteter være en væsentlig faktor. Planlægningen i kommuner har derfor en reel plads generelt. Det er derfor nødvendigt med et godt tværfagligt samarbejde i kommunen og på tværs af kommuner i regioner.

Forskellige professioners samarbejde er gavnligt for at højne tilbud og indhold for de mange forskellige børn og unges interesser og behov.

”Adhocrati”

Børnekulturkonsulent vil givetvis generelt kunne genkende sig selv i dette ”adhocrati”. Opgaver opstår adhoc, opgaver skal løses adhoc og samarbejdspartnere skal fungere adhoc.

Dertil kommer det ydre blik på opgaveløsninger, som har funktion af ”det skal bare lige fungere, så det gør jeg” og så lægges andre opgaver i bunken, som også skal løses efterfølgende.

Begrebet ”Adhocrati” blev til i 80’erne, men det er faktisk stadig interessant fordi:

- det handler om en arbejdsform, hvor medarbejderen organiserer sig efter den aktuelle opgave/udfordring
- forskelligheder er betydningsfulde og kulturskabende. Det sker i arbejdet, når forskelligheder mødes og en deraf ny kultur etableres. Mange skal komme overens fra flere fagligheder til det fælles nye.
- her skabes et nyt fleksibelt handlerum, hvor samarbejde og tværfaglighed er grundforståelsen. Dette skaber den bedst mulige praksis for færrest ressourcer.
- det er krævende for deltagerne. De har forskellig fagviden, som skal indgå i aftaler, besluttede normer, fælles beslutninger – alt sammen med forskellige

uddannelser/baggrunde.

- man bør undgå i dette "adhocrati" at have for mange mellemledere. Dette besværliggør aftaler og kan indeholde mange forskellige fortolkninger, forståelser og "plejer"
- her lader man opgaveløsninger komme nedenfra/udefra således, at udviklingen/input/udsagn er real og et behov
- det giver en lettere kommunikation fra bund til top. (Bunden skal forklare toppen, hvorledes praksis kan fungere). Fx Pædagog/lærer sammen med konsulent, som efterfølgende refererer til direktør eller overordnet ledelse. Ansvar er dermed tydelig. Her er ingen loyalitetskonflikt i forhold til nærmeste ledelse eller opstået debat eller fortolkning i mellemlaget.

Adhocratiet er dog konfliktfyldt og krævende pga. de forskellige deltagers placering og uddannelsesbaggrunde. Det kan være utrygt, men tillid i arbejdet er vigtigt og derfor samarbejder færre personer og skaber overblik og tydelig kommunikation. Information, kommunikation og formidling er vigtig – i "adhocratiet" kan færre misforståelser forekomme og dermed undgår man forskelligartede tolkninger.

Det er vigtigt, at sikre tydelig definition af virkelhedsbilledet/fokus/projekt m.m. til den fælles forståelse. Fakta og ståsted holdningsmæssigt er derfor en væsentlig opgave at afklare forud for opgaveløsninger – det kan sikre virkelighedsnære billeder af fysiske rammer, møder, elevgrupper (alder, udfordringer, personale m.m.) og skabe glædesbilleder.

Ref. Henriette Chrstrup /RUC. "Konflikt og kærlighed i adhocratiet" 2004?

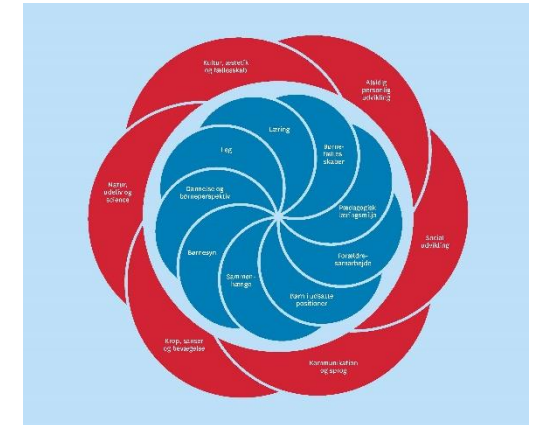
Den styrkede pædagogiske læreplan

Her er de overordnede temaer, det anbefales pædagogerne at skulle tilrettelægge i børnenes hverdag på institutionen og udenfor/isamarbejde med eksterne samarbejdspartnere. Her kan der være tale om Naturskole, Musikskole, Billedskole, Kulturskole, kommunal bibliotek m.fl.

- et fælles pædagogisk grundlag med en række centrale elementer, eksempelvis leg, børnefællesskaber og et bredt læringsbegreb. Dette grundlag udgør forståelsen for og tilgangen til arbejdet med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i dagtilbud
- etableringen af et pædagogisk læringsmiljø hele dagen, for eksempel i rutinesituationer, planlagte aktiviteter og børneinitieret leg
- beskrivelser af de seks læreplanstemaer samt nye, brede pædagogiske mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring
- at den pædagogiske læreplan skal forholde sig til børn i udsatte positioner, forældresamarbejde om børns læring, sammenhængen til børnehaveklassen og samarbejdet med det omkringliggende samfund

- etableringen af en evalueringskultur i dagtilbud.

”Læreplansblomsten indeholder de forskellige temaer, som skal indgå i arbejdet med børn i daginstitutionen”

Fælles Mål og lærerens metodefrihed

Strukturen i Fælles Mål

§ 1. Fælles Mål omfatter de formål med undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner, der er fastsat i §§ 2-40, og som angiver formålet med, at eleverne undervises i faget eller det obligatoriske emne, og hvordan faget eller emnet bidrager til at opfylde folkeskolens formålsparagraf.

Stk. 2. Fælles Mål omfatter endvidere de kompetencemål for bestemte klassetrin, der er fastsat i bilag 1-45, og som er retningsgivende mål for, hvilke kompetencer eleverne skal have tilegnet sig ved afslutningen af bestemte klassetrin inden for de grundlæggende faglige områder, kompetenceområder, i hvert fag eller emne, som er fastsat i bilag 1-45.

Stk. 3. Fælles Mål omfatter tillige den inddeling i færdigheds- og vidensområder, der er fastsat i bilag 1-45, og som omfatter de afgørende elementer af fagligt indhold inden for hvert kompetenceområde, ud fra hvilke undervisningen i de enkelte fag og emner skal tilrettelægges.

Stk. 4. Fælles Mål omfatter endelig også de opmærksomhedspunkter, der er fastsat i bilag 1 og 11, og som fastsætter det forventede beherskelsesniveau af grundlæggende færdigheder og viden inden for kerneområder, som er en forudsætning for, at eleven kan få tilstrækkeligt udbytte af den efterfølgende undervisning.

Stk. 5. I Fælles Mål indgår Dansk litteraturs kanon samt folkeskolens historiekanon for henholdsvis faget dansk og faget historie. Undervisningen i faget dansk og faget historie skal inddrage samtlige kanonpunkter for den kanon, der indgår i det pågældende fag.

For at læse om, hvorledes de enkelte fag er struktureret og deres indhold, skal man gå ind på www.emu.dk. Her vælges fx Grundskolen, hvor alle fag og områder dukker op. De forskellige kunst- og kulturfagsområder (ovenover), som er beskrevet i denne sammenhæng, kan genfindes i næsten alle fag.

Hertil er opmærksomheden på lærerens metodefrihed vigtig. Det er op til den enkelte lærer at planlægge, vælge materiale, perioder og praksis

De målsætninger, undervisningsmål og principper, der fastsættes gennem demokratiske processer, er bindende for læreren. Imidlertid kræver disse altid fortolkning og tilpasning til de gældende betingelser og stiller dermed store krav til lærerens faglighed og selvstændige dømmekraft. Læreren kan således aldrig blot følge de udstukne foreskrifter, men er altid henvist til på eget ansvar at præstere en forsvarlig undervisning i forhold dertil.

Ref: "Danmarks Lærerforening – Professionsideal for Danmarks Lærerforening".

Metodefriheden er vigtig for læreren og ligger til grund for lærernes generelle arbejde, men den er ikke en del af lovgrundlaget.

Generelt er det på en skole således, at læreren planlægger/tilrettelægger, gennemfører og evaluerer undervisningen alene og i samarbejde med det team, læreren befinder sig i. Udgangspunkt er fagenes Fælles Mål. (Jævnf. Erling Lars Dale's 5 K'er)

Årsplanen lægges op på AULA til forældre og kolleger efter skoleledelsen har modtaget den og i de fleste tilfælde anerkendt denne.

Læreren/teamet har ansvar for elevens deltagelse og trivsel i klasserummet. Dette gælder også, når der er gæsteundervisere til stede i klasserummet.

Æstetisk læreproces

"Æstetiske læreprocesser er kollektive" – Merete Sørensen og Benny Austring på emu.dk. Her findes en kort gennemgang af, hvad Æstetiske læreprocesser er og den praktiske model, som kan anvendes som baggrund til generel planlægning for pædagoger, lærere og børnekulturkonsulenter.

"Æstetiske læreprocesser er kerneelementet i de kunstbaserede fag, men kan også med fordel indgå som et læringsredskab i alle skolens fag og i tværgående temaer. Kort fortalt handler det om, at eleverne bruger deres fantasi, kreativitet og formsproglige kompetencer til at skabe udtryk af faglig, personlig eller dannelsesmæssig art.

Det, der sætter en æstetisk læreproces i gang, er en impuls, der kan motivere klassen til det skabende arbejde i en dynamisk proces, hvor indtryk omformes til udtryk. I arbejdet med at skabe de æstetiske udtryk trækker eleverne både på den fælles mængde af viden, de har om de berørte temaer, og på den fælles mængde af formsproglige udtryksfærdigheder, som de aktuelt er i besiddelse af. De lærer altså i samspil med hinanden. Læreren indgår her som en vigtig inspirator og formidler af både det faglige stof og de æstetiske metoder. Benny Austring og Merete Sørensen

Læringsmæssige potentialer

En række nationale og internationale forskningsprojekter, eksempelvis Tatiana Chemis studie i danske folkeskoler og Bamford & Winners internationale metastudie, peger på, at kunstnerisk skabende arbejde og æstetiske læreprocesser kan rumme et stort dannelses- og læringspotentiale. Det gælder både i forhold til klassen som helhed og som alternative læringsveje for de børn, der har sproglige eller andre læringsmæssige udfordringer.

Selve den skabende proces, hvor eleverne omformer indtryk til æstetiske udtryk, giver eleverne mulighed for både at udvikle generelle kompetencer inden for kreative processer, specifikke færdigheder inden for de anvendte kunstneriske udtryksformer, materialekendskab og indblik i relevante kulturelle traditioner og konventioner. På indholdssiden rummer de æstetiske udtryk et emne, en følelse eller en tematik, der udforskes, bearbejdes og kommunikerer via udtrykket. Der vil derfor også altid være indholdsmæssig læring knyttet til den æstetiske læreproces. Endelig peger forskningen på, at æstetiske læreprocesser kan styrke selvtillid, sociale kompetencer og elevernes livsglæde og lyst til at lære.

I forhold til fagene peger internationale undersøgelser ved eksempelvis The College Board (2012) på, at læring i ét fagområde kan have effekt i et andet (transfer-effekten). Undersøgelsen viser eksempelvis, at børn og unges skabende arbejde med drama og teater kan styrke deres kognition og sproglige literacy. På samme måde peger den danske hjerneforsker Kjeld Fredens (2012) på, at musikudøvelse kan gavne elevernes faglige læring og styrke deres arbejdshukommelse.

Benny Austring og Merete Sørensen's 6-trinsmodel:

1. Impuls
2. Gruppearbejde
3. Visning og ny impuls
4. Gruppearbejde
5. Afsluttende visning
6. Evaluering

1. IMPULS	MOTIVATION - INDTRYK
2. OPTAKT	STEMTHED – FÆLLES FOKUS
3. EKSPERIMENT	SKITSER
4. UDVEKSLING	INTERN FEEDBACK
5. FORDYBELSE	KVALIFICERING - MEDIERING
6. PRÆSENTATION	EKSTERN FEEDBACK
7. EVALUERING	REFLEKSIONER – REMEDIERING

Uddybning af modellen:

1. Her iscenesætter læreren en oplevelse, som kan inspirere til en efterfølgende bearbejdning. Hvis faget eksempelvis er historie, kan oplevelsen være en tur på et museum, en film eller en fortælling om gamle dage.
2. Eleverne arbejder i grupper med at udtrykke deres fortolkning af tema og impuls gennem billedkunst, musik, dans, fortælling, film eller diverse blandingsformer.
3. Eleverne viser deres arbejdskitser eller foreløbige produkter for hinanden og får feedback og hermed nye ideer til indhold og form.
4. Eleverne arbejder videre med deres udtryk med inspiration fra den kollektive feedback.
5. Eleverne viser deres færdige æstetiske produkter frem, internt i klassen eller for et inviteret publikum.
6. Eleverne evaluerer visningen og hele processen frem mod deres endelige produkt” (Ref. emu.dk)

På læreruddannelsen er det ikke en obligatorisk undervisningsdel. På pædagoguddannelsen er der et kort kursusforløb, hvor det te gennemgås.

Både på lærer – og pædagoguddannelsen kan de studerende vælge at se på og behandle denne praksis i deres bachelor-opgave. Sidste bacheloropgave fra professionsskolen Carlsberg kan findes på folkeskolen.dk 2022.

I forbindelse med projektet KULT blev Sommerfuglemodellen introduceret.

Her deltog især dagtilbuddet med personale og modellen understøtter fint 6-trinsmodellen – se ovenfor.

I samarbejde med personale fra fx dagtilbud eller skoler, som hurtigt skal lære De æstetiske læreprocesser at kende, er den nem at forstå og forklare. Samtidig lægger den sig fint ind i en hverdagsforståelse af, hvordan kunst – og kulturaktiviteter vil kunne indgå i en hverdag.

Pædagogen og lærerens forberedelsesarbejde sigter netop på at forberede eleverne på indhold, gennemgå dette og implementere dette i andre sammenhænge.

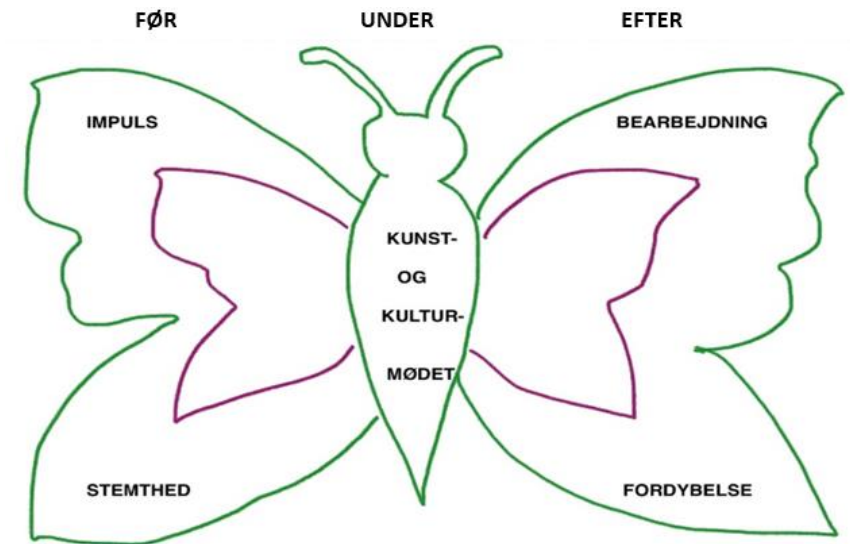
Endelige en opsummering fra Kirsten Fink-Jensen og Anne Maj Nielsen, som havde udfordret en række fagfolk til at forholde sig til æstetiske læreprocesser i forhold til fag i folkeskolen.

De forsøgte at skabe en model, som samlede mange begreber, der på en måde betød det samme og samtidig henviste til noget meget forskelligt. ”Et overblik er godt, selv om det er forkert, så er det måske værre end intet overblik”

1. De æstetiske læreprocesser - berører betydningen af sanselige oplevelser, hvor udgangspunktet er et fagligt indhold.
2. Æstetiske læreprocesser forbindes med subjektets muligheder for at opleve genkendelse, følelsesmæssigt og erkendelsesmæssigt og at skabe nye betydninger i forhold til sanselige objekter.
3. Det handler om erkendelsesprocesser og deltagelsesprocesser, hvor erfaring skaber betydning.
4. Æstetiske læreprocesser handler om ”artikulation” – udvikling af erkendelse, formidling, iagttagelse, tolkninger og refleksioner. Det kan også beskrives med: imitationer til interpretationer og derigennem erkendelser.

Modellen blev ikke helt skabt, som man kan se den i 6-trinsmodellen eller sommerfuglemodellen, men deres sammenfatninger, understøtter modellerne. ”Æstetiske læreprocesser – i teori og praksis” 2009.

Ref.: Små børns møde med kunst og kultur: rapport fra et nationalt udviklingsprojekt. Austrig, B. D., 24 jan. 2019, København: Slots- og Kulturstyrelsen

Andre tilgange til aktiviteter i skolehverdagen

Desværre hober begreber sig op i skolehverdagen, der omhandler mange af de samme områder. Cooperativ Learning bliver ofte af lærerne beskrevet som det, de forstår ved den Æstetiske Læreproces. Selv om der er en række lighedspunkter adskiller de to begreber sig ved:

- **Æstetiske læreproces** er en proces, der fungerer over en længere periode. Her møder eleverne den professionelle aktør og samarbejder i forløbet med den, har samtaler med denne og lader sig inspirere af denne til en efterfølgende aktivitetsperiode. Her kan 6 punkts-planen, Sommerfuglemodellen eller den korte udgaver for-med-af eller før-under-efter anvendes.

- **Cooperativ learning** er en undervisningsform, der via højt strukturerede samarbejdsprocesser skaber en helt ny dynamik i klasseværelset. I stedet for at eleverne en ad gangen svarer på lærerens spørgsmål eller arbejder individuelt med deres opgaver, så får man alle eleverne til at arbejde sammen i de såkaldte strukturer, der trin for trin fører eleverne igennem tænkning, skrivning, læsning, problemløsning, præsentationer og alt det andet, man har brug for at gøre, når man lærer. Alle er aktive – og fordi de skal tale meget, er de nødt til at tænke meget. Det rykker, når man skal lære.

Strukturerne kan anvendes i alle fag og på alle niveauer i uddannelsessystemet. Når du som læreren har noget stof, der skal gennemgås, en tekst, opgaver, eller eleverne skal diskutere noget i klassen, så findes der strukturer, der egner sig til det alt sammen. De sikrer, at alle elever deltager aktivt i læreprocesserne.

I Cooperative Learning ved man, at også følelser og sociale relationer spiller en helt central rolle for elevernes udbytte og trivsel i skolen. Derfor er arbejdet med sociale relationer og konstruktiv adfærd hele tiden med. Dette arbejde giver et hvilket som helst fagligt emne en ny dimension og bevirker, at undervisningen aldrig er kedelig – heller ikke selvom eleverne tror, at emnet er det.

Cooperative Learning er virkeliggørelsen af den social-konstruktivistiske læringstænkning. Det består af konkrete, lettilgængelige strategier, som alle lærere kan anvende. Strukturerne er redskaber for resten af livet, som sikrer, at du kan skabe effektiv læring og trivsel i ethvert klasseværelse.

-**Aktionslæring er en proces**, hvor den voksne underviser lærer af en af voksen underviser. Meget kort beskrevet er det en udvidet erfaringsudveksling, hvor de voksne lærer af hinandens aktioner. Eleverne/børnene får stort udbytte af at voksne lader sig udfordre og afprøver nye metoder, som bliver behandlet eller at man ser dem aktivt fungerende sammen med elever/børn.

-**Scenariedidaktik** er det nyeste skud på stammen for, hvorledes der kan arbejdes varieret i folkeskolen. Det beskrives som et undervisningsforløb, hvor eleverne sammen simulerer evt. i roller – en meningsfuld praksis frem mod et reelt produktionsmål. Formålet er, at eleverne etablerer et læringsfællesskab, så scenariet bliver tydeligt rammesat og afgrænset. Eleverne skal udvikle et specialiseret fagsprog gennem klar stilladsering, så de sammen med læreren kan reflektere over det, de lærer. Endelig er opgaven at skabe relationer til omverdenen og behandle problemstillinger. Kan anvendes i alle fag. ”Folkeskolen nr. 13 2022.

Dette er måske en videreudvikling af ”Læringsrollespil i skolen” 2014/Aalborg Universitet.

Opmærksomhed på professionsmøder

Når forskellige professioner mødes om fælles indhold, der hver med deres forskellige tilgang/uddannelse, skaber det et fælles og ekstra incitament for at tydeliggøre fagligheden. Dette sker i projekter tilrettelagt for børn med udgangspunkt i de æstetiske læreprocesser. Fx historikeren sammen med historielæreren, designeren sammen med håndværk og designlæreren – de kan supplere hinanden og møde eleverne med hver deres professionalitet – og give børn og unge et væsentligt indblik i en spændende kreativ med også professionel verden.

I en samtale med skuespiller, historiefortæller/Frilandsmuseum, pædagogisk konsulent på Det Kgl. Teater og dramakunstner i Kulturpakkeløsninger Kirsten Breum. August 2022 forholdt hun sig til de opgaver, hun har været deltager i igennem mange år.

1. Beskriv mødet mellem små børn og skoleelever fra en skuespillers synsvinkel.

Dramaet er almenmenneskeligt og når børn og unge fortæller som dem vi er – almindelige mennesker. De udforsker menneskelige problematikker og sætter ord og krop på.

2. Hvad er fortællingens væsen?

Det er at bringe noget ind i verden – at være menneske. Dette gøres ofte i kendte former fx i eventyrets komposition/kendte verden.

3. Skuespillerens faglighed/professionen i forhold til pædagog/lærerprofessionen?

Vigtig pointe er at være opmærksom på fællesmængden i faget/fagene. Det handler om tillid, troværdighed, at bevare kærligheden til børn/unge – man skal simpelthen kunne lide hinanden.

Fokus på at viderebringe begejstring, tage imod udfordringer, tage fejl og være ærlig, turde vise sin personlighed og skabe tryghed i performancesituationen.

Den fysiske aktivitet går i kroppen og derfor er det vigtigt at kende til børnenes virkelighed.

Man skal huske ikke at være bange for at miste status, tage fejl og så komme videre.

Statusforståelsen har mange ansigter!

4. **Hvad er vigtigt i samarbejde med en kommune - konsulent, skole m.fl.**

Det praktiske spiller en meget stor rolle. Hvis der ikke fysisk er planlagt, kan det være yderst svært at gennemføre. Lokaler, lys, mørklægning, pladsforhold m.m. skal være i orden – således, som det fremgår af kontrakten.

Deltagerne – børnegruppe, skoleklasse og lærer – skal være klar, have modtaget remindere og være åbne for mødet. Endelig skal man i kommunen have sikret sig, hvem der er ansvarshaveren, så kontrakten overholdes.

5. **Det er naturligvis vigtigt, at ”alle børn og unge skal møde kunst og kultur i deres hverdag”**